

Tid: 29 april 2009 kl 08.00-08.20
Plats: Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justerat: 29 april 2009

Åsa Romson (mp)

Torbjörn Erbe (m)

Närvarande

Ledamöter:

Ulla Hamilton ordförande § 1
Åsa Romson (mp) vice ordförande
Hugo Nordenfelt (m)
Torbjörn Erbe (m)
Lena Bring (m)
Karin Karlsbro (fp)
Karin Wanngård (s)
Malte Sigemalm (s)

Ersättare:

Nils Ingelström (m) **tjänstgörande**
Aysin Hartzell (m) **tjänstgörande**
Harald Eriksson (m) **tjänstgörande**
Christian Carlsson (kd) **tjänstgörande**
Gerd Sjöberg-Granlund (s) **tjänstgörande**

Förhinder har anmälts av ledamöterna Daniel Valiollahi (m), Per Ola Bosson (m), Ulla Jöhnk (s), Godfrey Etyang (s) och Stellan F Hamrin (v), samt av ersättarna Helena Levy (m), Björn Gülich (m), Gustav Åkerblom (fp), Christian Carlsson (kd), Hassan Said Mahamed (s), Carin Paulsson (s), Fredrik Canerstam (s), Charles Berkow (mp) och Tina Kratz (v).

Föredragande vid sammanträdet var direktör Gunnar Söderholm. Närvarande var även biträdande borgarrådssekreterarna Karin Dhakal och Tobias Holdstock samt miljöförvaltningens avdelningschefer och föredragande tjänstemän.

§ 1 Justering

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden utser vice ordföranden Åsa Romson (mp) att tillsammans med ordföranden Ulla Hamilton (m) justera dagens protokoll.

Justering äger rum den 29 april 2009.

§ 2 Stockholms Hamn AB:s ansökan om tillstånd till hamnverksamhet samt vattenverksamhet i Värtahamnen-Frihamnen.

Remiss från miljödomstolen, mål nr 2807-07

(Bordlagt den 16 april 2009)

Dnr 2007-003605-300

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt Torbjörn Erbes (m) och ledamoten Karin Karlsbros (fp) förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut, samt att avseende de föreslagna bullervillkoren anföra följande:

Nämnden har tidigare föreslagit bullervillkor i enlighet med vad förvaltningen redovisat i tjänsteutlåtandet. I skriftväxlingen i ärendet har framförts att nämnda bullervillkor kan komma att innebära mycket långtgående negativa konsekvenser för hamnens fortsatta möjlighet att bedriva verksamhet. I avvägningen mellan kravet på bra bostadsmiljö och hamnens intressen bör enligt nämnden särskilt beaktas att hamnen bedrivit verksamhet i området under lång tid och utgör ett riksintresse med utomordentligt stor betydelse för Stockholm.

Stockholm Värtahamnen - Frihamnen är en allmän hamn och hamnen har inte rådighet över fartygen som anlöper den. En hamn kan liknas vid ett brofäste och förändrade förutsättningar för fartygen i en hamn kommer att påverka ankomst och avgångar i nästa hamn. Fartygens avgångar och ankomster är ofta väl tajmade i båda hamnarna. I godsets fall handlar det om faktorer som industrins behov, transportörernas möjligheter, vilotider för chaufförer, leveranstider av gods, leveranstider till terminaler och lager samt samordning med andra transportslag.

I passagerarnas fall är avgångstiden avgörande och det är kvälls- och morgonavgångar som är av intresse. Ändrade ankomst- eller avgångstider kan därför få till konsekvens att färjelinjer läggs ned.

Ett bullerkrav som gör skillnad på vardagar och helger är förenat med svårigheter eftersom anlöpen till hamnen är desamma vardagar som helger och en lägre ekvivalent ljudnivå på helger blir därför svårt att åstadkomma. I praktiken innebär det ett krav på en generell lägre ljudnivå vardagar som helger för att klara helgkravet.

Avseende högsta tillåtna momentana ljudnivåer nattetid finns även där svårigheter eftersom detta buller härrör från järnvägen, Värtabanan. Järnvägens verksamhet utanför hamnens verksamhetsområde bedöms som trafikbuller och det är dessa nivåer som verksamhetsutövaren för järnvägen anpassar sig till. Att betrakta de ljud som järnvägen ger upphov till inom hamnens verksamhetsområde som industribuller och därmed anamma högre bullerkrav får märkliga konsekvenser eftersom hamnens rådighet att reducera bullret från järnvägen till den nivå som föreslagits av miljöförvaltningen är liten.

En del av tillståndet gäller arbetsplatsbuller och här framhåller förvaltningen att samma förutsättningar för evakueringsbostad bör gälla som för exempelvis Vägverkets byggnation av Norra länken. Det kan verka rimligt och blir lättförståeligt särskilt för de boende. Även detta förslag kan dock innebära outredda konsekvenser eftersom möjligheterna att begränsa bullret vid källan skiljer sig från när en tunnel byggs jämfört med spontningsarbeten ute i vatten. Förslaget kan komma att innebära att evakueringsbostäder måste erbjudas i mycket större omfattning om alternativa möjligheter till bullerreducerande åtgärder helt saknas.

Sammantaget kan konstateras att en närmre konsekvensanalys över vad de föreslagna bullervillkoren verkligen innebär för hamnens möjligheter att driva verksamhet framöver saknas i tjänsteutlåtandet. Detta är beklagligt. Utan en konsekvensanalys i beslutsunderlaget är det en svår uppgift för nämndens ledamöter att fatta ett beslut i frågan om bullervillkorens detaljutformande avseende tider och ljudnivåer. Vi vill till domstolen framhålla att det inte är nämndens ledamöters avsikt att bullervillkoren utformas på sådant sätt att hamnens framtida möjligheter att bedriva verksamhet i nuvarande utsträckning och omfattning äventyras. Samtidigt bör villkoren självklart sättas så att verksamhetsutövaren tvingas söka lösningar för att begränsa buller, inom ramen för vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt motiverat samt med hänsyn till verksamhetsutövarens rådighet. Prövotiden blir här viktig för att utvärdera hur bullervillkoren kan utformas permanent.

Avseende prövotiden vill vi särskilt påpeka att villkoret i punkt två i förvaltningens förslag till villkor är utformat som ett riktvärde under prövotiden. Med hänsyn till att Miljööverdomstolen i ett par avgöranden nyligen anfört att begreppen riktvärde och gränsvärde bör utmönstras och att istället villkor skall utformas som begränsningsvärden finns skäl att modifiera villkoret för verksamhetsbuller. Naturvårdsverket föreslår också i förslaget till nya allmänna råd för industribuller att riktvärden ersätts med begränsningsvärde.

Hur ett begränsningsvärde för hamnen skall utformas för att motsvara de krav som miljööverdomstolen ställt i praxis är inte helt klart. Nämnden överlåter den frågan till miljödomstolen, men vill framhålla att ett begränsningsvärde måste utformas så, att hamnen kan fortsätta att bedriva verksamhet i oförminskad omfattning. Det gäller särskilt som ett begränsningsvärde skall utformas under en prövotid.

Efter prövotiden när de faktiska bullernivåerna från nuvarande verksamhet har uppmätts finns ett bättre underlag för att utforma ett slutligt begränsningsvärde.

Vi delar inte miljöförvaltningens uppfattning att kraven ska utformas mot bakgrund till översiktsplanens förslag till framtida utformning av området. Översiktsplanen är inte ett bindande dokument och prövningen bör göras mot bakgrund av den verksamhet som bedrivs idag och de omständigheter som råder. Eftersom hamnen utgör ett riksintresse bör det särskilt framhållas att utformningen av eventuella nya bostäder i området måste ske med beaktande av hamnens verksamhet och att kommande detaljplaner utformas enligt principerna för den s.k. Stockholmsmodellen, d v s att hälften av boningsrummen vetter mot en tyst sida enligt de definitioner som staden har tillämpat.

2 Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 30 mars 2009. Förvaltningen föreslog att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

- 1 Åberopa förvaltningens yttrande som svar på remissen.
- 2 Omedelbar justering.
- 3 Översända beslutet i 15 exemplar till miljödomstolen.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ledamöterna Torbjörn Erbe (m) och Karin Karlsbro (fp) föreslår att (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Åsa Romson (mp) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.
- 3) Ledamoten Karin Wanngård (s) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut, samt att avseende de föreslagna bullervillkoren anföra följande:

Det vore önskvärt med en mer ingående konsekvensanalys över vad de föreslagna bullervillkoren innebär för hamnens möjligheter att driva verksamhet framöver. Utan en konsekvensanalys i beslutsunderlaget är det en svår uppgift för nämndens ledamöter att fatta ett beslut i frågan om bullervillkorens detaljutformande avseende tider och ljudnivåer. Vi vill till domstolen framhålla att det inte är nämndens ledamöters avsikt att bullervillkoren utformas på sådant sätt att hamnens framtida möjligheter att bedriva verksamhet i nuvarande utsträckning och omfattning äventyras. Samtidigt bör villkoren självklart sättas så att verksamhetsutövaren tvingas söka lösningar för att begränsa buller, inom ramen för vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt motiverat samt med hänsyn till verksamhetsutövarens rådighet. Prövotiden blir här viktig för att utvärdera hur bullervillkoren kan utformas permanent.

Omröstning

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) ställer de framlagda förslagen emot varandra och nämnden beslutar enligt Torbjörn Erbes (m) och Karin Karlsbros (fp) förslag till beslut.

Reservation

Åsa Romson (mp) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Ledamöterna Karin Wanngård (s) och Gerd Sjöberg-Granlund (s) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till Karin Wanngårds förslag till beslut.

Ordföranden Ulla Hamilton (m) och ledamöten Malte Sigemalm (s) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Vid protokollet

Maria Stigle